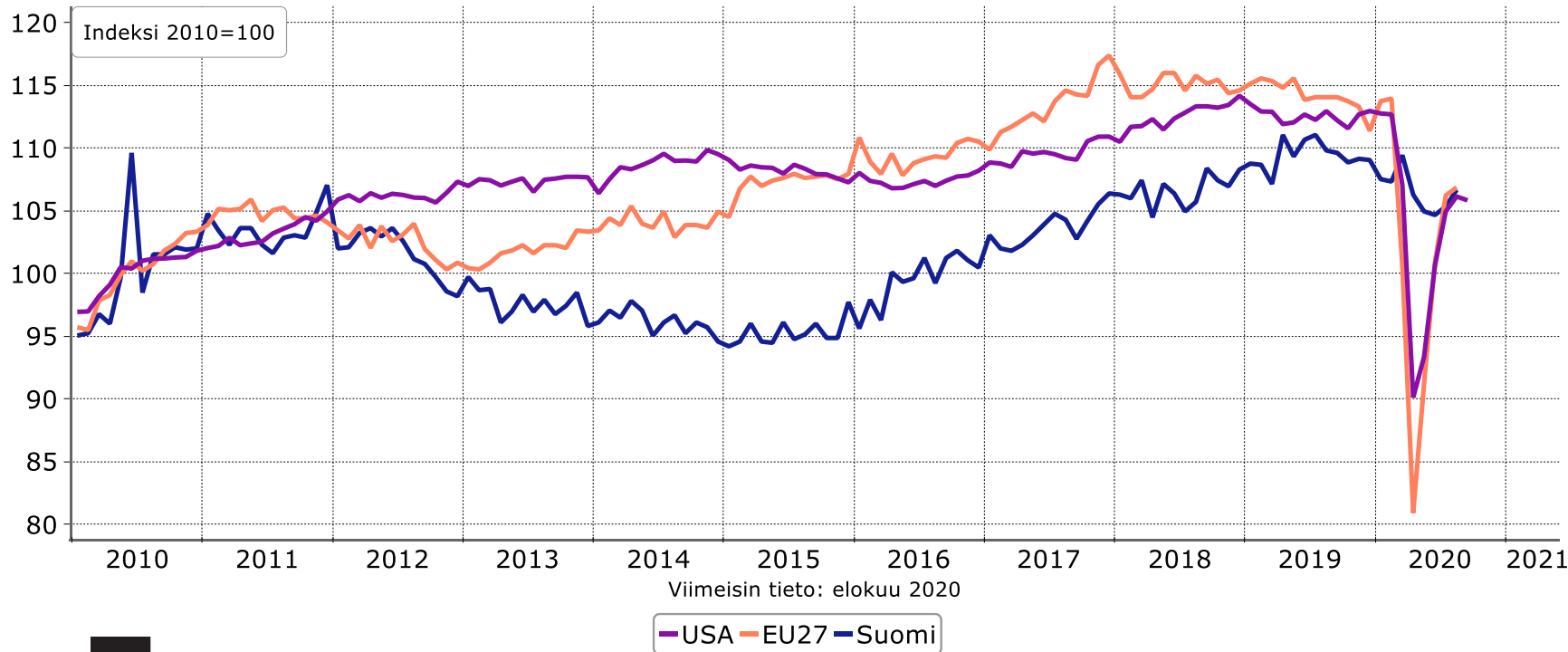

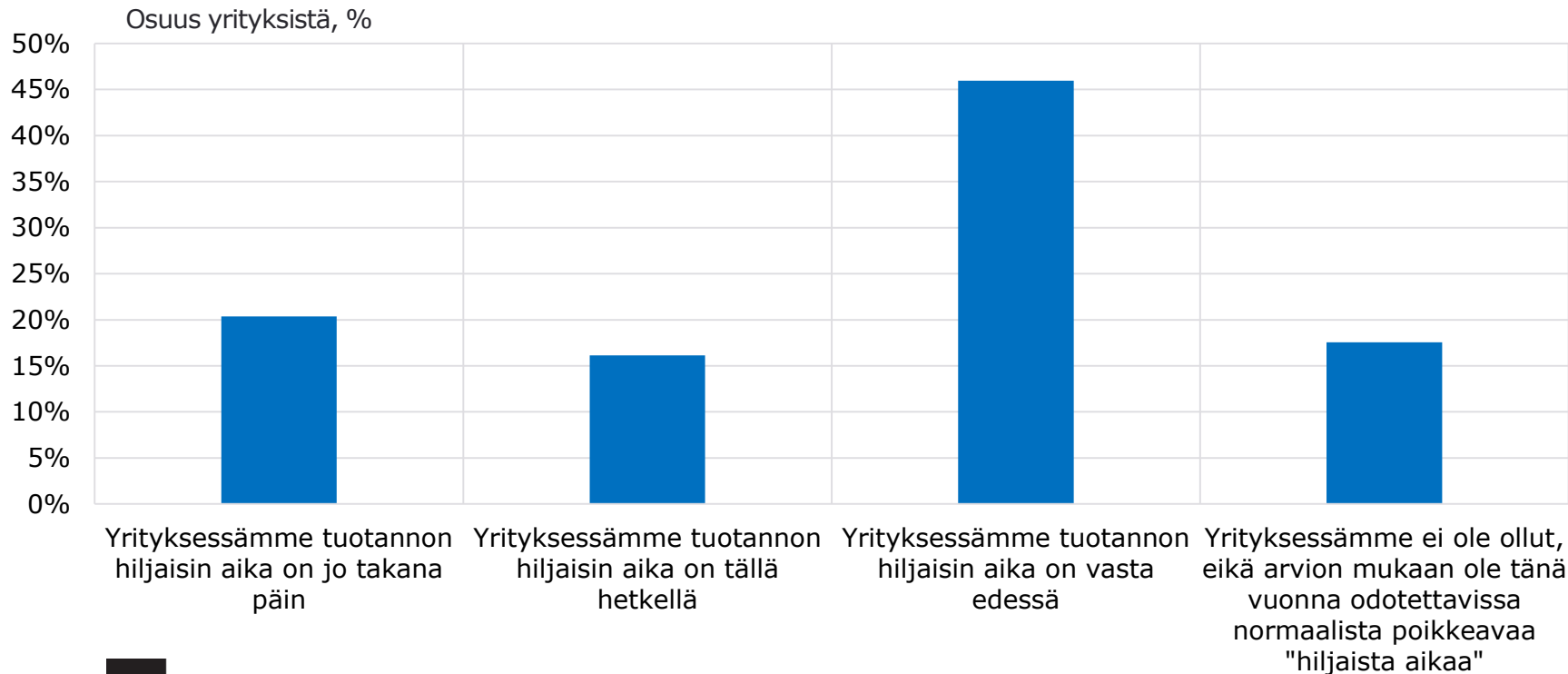
Työehtosopimuksen palkkaratkaisu 2021

Taloustilanne Suomessa

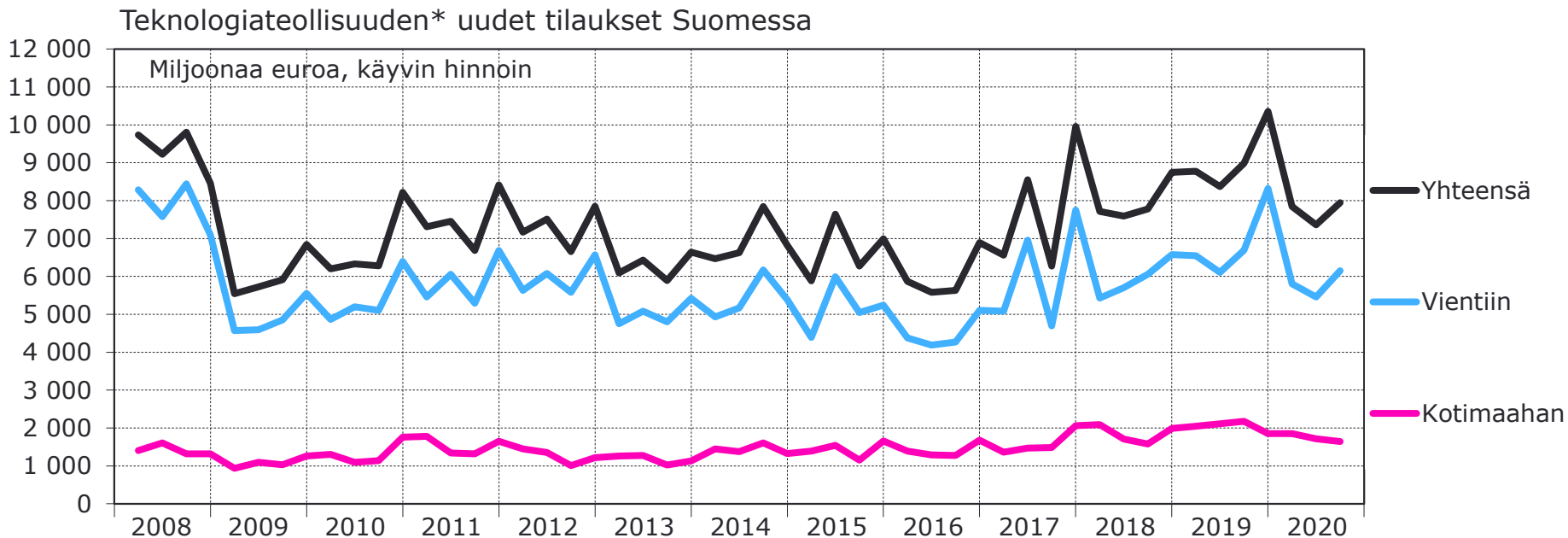
Maailmalla teollisuustuotanto toipunut selvästi pohjilta, ei kuitenkaan koronaa edeltävälle tasolle. Koronan toinen aalto uhkaa hyydyttää toipumisen.

Yritysten arvioiden mukaan tuotannon hiljaisin aika on pääsääntöisesti vasta edessä

Osalla suuremmista yrityksistä tilaukset piristyivät, pienemmillä tilanne edelleen vaikea

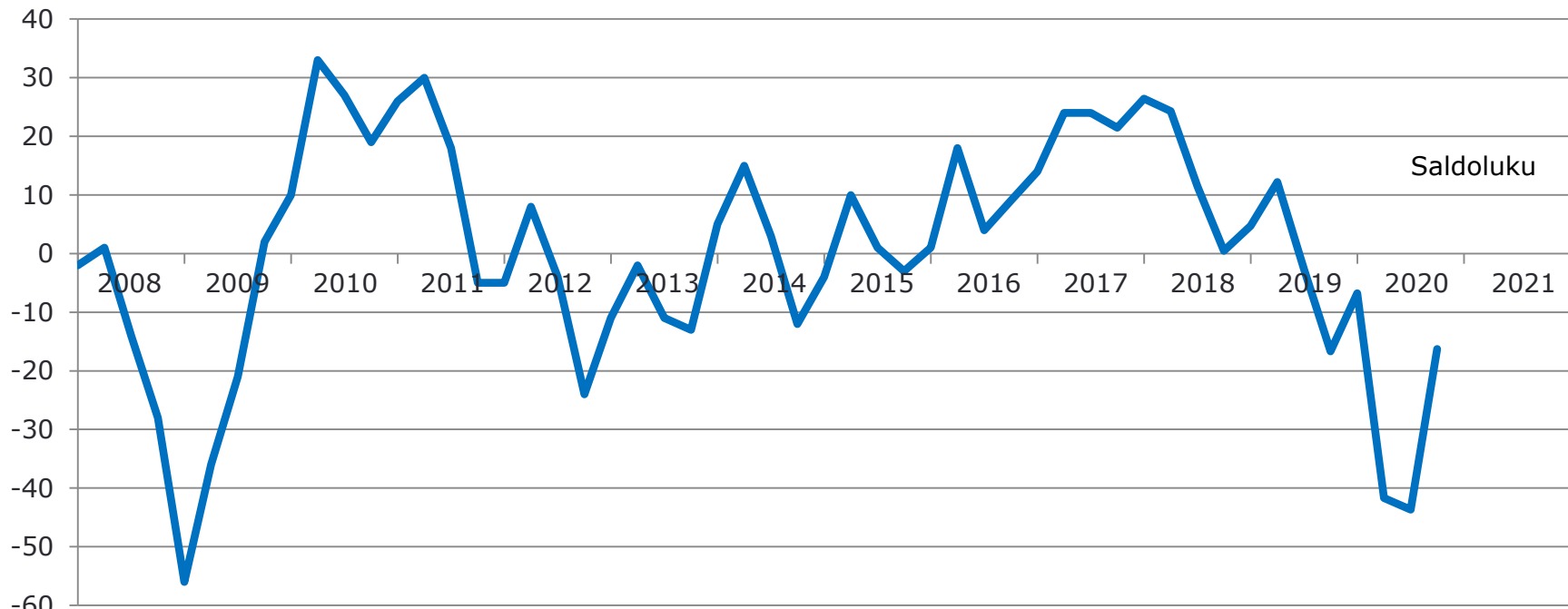

Muutos:	III/2020 / III,2019	III,2020 / II,2020
Vientiin:	-8 %	+13 %
Kotimaahan:	-24 %	-4 %
Yhteensä:	-12 %	+8 %

*) PI. metallien jalostus, pelialan ohjelmistoyritykset ja datakeskukset

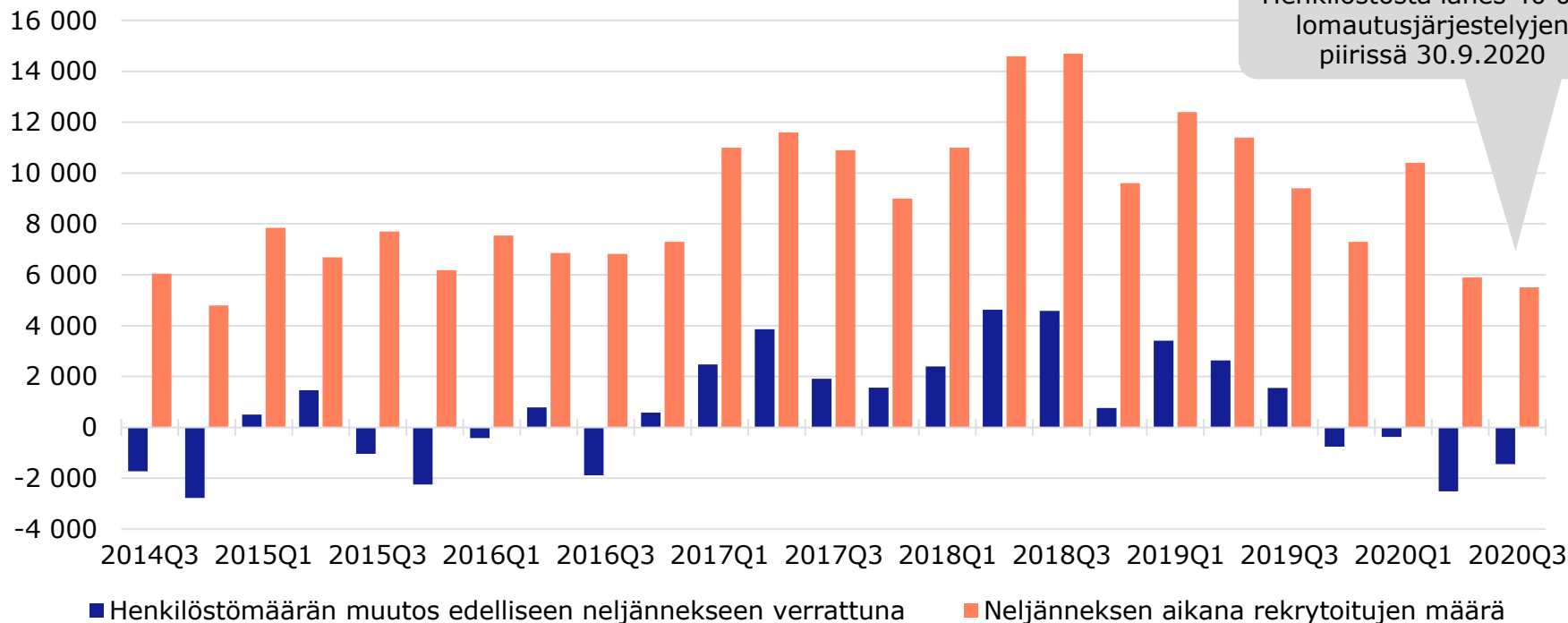

Kysynnässä ei ole tapahtunut käännettä parempaan

*) "Onko tarjouspyyntöjen määrässä viime viikkoina näkyvissä oleellista vähenemistä tai lisääntymistä, kun verrataan tilannetta noin kolme kuukautta sitten vallinneeseen tilanteeseen". Saldoluku = niiden yritysten osuus, joissa tarjouspyyntöjen määrä on lisääntynyt - niiden yritysten määrä, joissa tarjouspyyntöjen määrä on vähentynyt. Negatiivinen saldoluku viittaa kysynnän heikentymiseen kolme kuukautta sitten vallinneeseen tilanteeseen verrattuna.

Henkilöstömäärä jatko i laskuaan vuoden 2020 kolmannella neljänneksellä

Yhteenveto

- Tilanne laajasti tarkasteltuna haastava, mutta vakaantumassa.
- Suurimmalla osalla yrityksistä tilaukset laskivat kolmannella neljänneksellä edelliseen vettattuna.
- Osalla yrityksiä, erityisesti suuremmilla, tilanne alkanut kuitenkin jo parantua.
- Pienemmillä yrityksillä ja alihankkijoilla tilanne edelleen erittäin hankala.
- Tilauskertymän kokonaiskasvu selittyy pitkälti muutaman suuremman yrityksen onnistumisella.
- Koronan toinen aalto voi jälleen heikentää ja on osittain jo heikentänyt näkymiä Suomen vientimarkkinoilla.
- Yritysten huoli pidempiaikaisista ongelmista kasvaa.
- YRITYSTEN VÄLISET EROT TODELLA SUURIA; OSALLA TILANNE ALKAA JO HELPOTTAA, OSALLA TILANNE KATASTROFAALINEN.

Yritysten erilaiset tilanteet saavat aikaan paikallisen sopimisen tarpeen palkkaratkaisusta

Palkkaratkaisusta neuvotellaan paikallisesti

- Neuvottelut aidosti yritys- tai työpaikkatasolla
  - tiedetään menestystekijät, vaatimukset, muutospaineet
  - palkkaratkaisu mitoitetaan yrityksen tilanteen mukaan
    - talous-, tilauskanta-, työllisyystilanne
    - kustannuskilpailukyky markkinoilla
    - tuottavuuden kehittäminen
  - keskustellaan avoimesti ja perustellen yrityksen tai työpaikan tilanteesta
  - palkanmuodostuksen kannustavuus, palkkaporrastuksen oikeudenmukaisuus

Palkkaratkaisusta neuvotellaan paikallisesti

- Paikallista ratkaisua edesauttaa
  - yhteinen näkemys tilanteesta
  - tieto ja näkemys siitä, mihin palkankorotus perustuu
    - koskee yrityksen johtoa, esimiehiä, luottamusmiehiä ja työntekijöitä
  - yhteinen näkemys palkitsemisen kannustavuudesta ja oikeudenmukaisuudesta
  - johdon, esimiesten ja luottamusmiesten johdonmukainen toiminta

Talous-, tilauskanta- ja työllisyystilanne

- Keskustellaan yrityksessä seurattavista tunnusluvuista
- Talouteen liittyvät, tilinpäätökseen perustuvat tunnusluvut kuvaavat yleensä
  - toiminnan laajuutta
  - kannattavuutta
  - maksuvalmiutta
  - vakavaraisuutta.
- Tilinpäätösanalyysin tarkoituksena on hahmottaa yrityksen tulevaisuuden taloudelliset lähtökohdat.
- Pääluottamusmiehellä tulee olla mahdollisuus tutustua/perehtyä tunnuslukuihin, joilla seurataan em. seikkoja.
- Analyysin perusteella tutkitaan muun muassa yrityksen kehitystä suhteessa tavoitteisiin sekä verrattuna toimialan tilanteeseen ja kilpailijoihin.

Talous-, tilauskanta- ja työllisyystilanne

- Tilauskannan ja työllisyyden kehitystä kuvaavat luvut ovat tulevaisuuden ennusteita – osaan asioista ei voida yrityksessä vaikuttaa, mutta omalla toiminnalla on keskeinen merkitys menestymiselle.
- Yrityksen pärjääminen on riippuvainen uusiutumiskyvystä, työyhteisön ilmapiiristä, yhteistyökyvystä, joustavuus- ja laatutekijöistä.
- Jokainen yksilö vaikuttaa yrityksen menestykseen. Johdon, esimiesten ja luottamusmiesten tulee löytää keinoja saada kaikki mukaan toiminnan kehittämiseen.

Palkitsemisen kannustavuus

- Kannustaa työntekijää kehittämään omaa osaamistaan ja ammattitaitoaan
  - on selvillä siitä, miten hän voi itse (ja ryhmän jäsenenä) vaikuttaa omaan palkkaansa
  - on saatava palautetta
  - avoin vuorovaikutus esimiehen kanssa – miten osaamista kehitetään edelleen
- Henkilökohtaisilla korotuksilla palkitaan osaamisesta, vastuunottamisesta ja hyvistä työsuorituksista
  - osaamisesta, vastuun ottamisesta ja hyvistä työsuorituksista voidaan palkita ainoastaan yrityksissä ja työpaikoilla lähellä ihmisiä, jotka työn tekevät

Palkitsemisen kannustavuus

- Tuottavuus paranee, kun palkankorotukset voidaan kohdentaa oikeudenmukaisesti ja kannustavasti.
- Palkitsemisen ylläpito on jatkuvaa toimintaa
  - yrityksen palkkapolitiikka

Palkkaratkaisusta neuvotellaan paikallisesti

Neuvottelut palkkaratkaisusta ja sen taustoista.

Yrityksen tai työpaikan talous-, tilauskanta- ja työllisyystilanteen tarkastelu

- Palkkauksen kannustavuus, palkkaporrastus, tuottavuuden kehittyminen
- Työpaikan tarpeita vastaava ratkaisu

Paikallinen palkkaratkaisu:

Sovitaan pääluottamusmiehen kanssa palkankorotuksen

- Toteutustapa
- Ajankohta
- Suuruus

Paikallisen ratkaisun toteutus

Ellei paikallista palkkaratkaisua:

1.2.2021

Yleiskorotus 1,4 %

0,6 % yritys- tai työpaikkakohtainen erä

Paikallinen palkkaratkaisu

- Palkkaratkaisua käsitellään pääluottamusmiehen kanssa ja sopimus tehdään 15.1.2021 mennessä ellei käsittelyajan jatkamisesta sovita.
- Paikallisessa ratkaisussa voidaan sopia palkankorotusten toteutustapa, ajankohta ja suuruus. Paikallinen ratkaisu on kyseessä, jos yhdestäkin edellä mainitusta on sovittu.

Ei paikallista palkkaratkaisua

Vuosi 2021, yleiskorotus

- Mikäli paikallista palkkaratkaisua ei saavuteta eikä käsittelyajan jatkamisesta paikallisesti sovita, toteutetaan palkkaratkaisun 1,4 % suuruinen yleiskorotus viimeistään 1.2.2021 tai sen lähinnä jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta.

Ei paikallista palkkaratkaisua

Työpaikkakohtainen erä

- Mikäli paikallista palkkaratkaisua ei saavuteta eikä käsittelyajan jatkamisesta paikallisesti sovita, toteutetaan palkkaratkaisun 0,6 % suuruinen työpaikkakohtainen erä
  - Vuoden 2020 palkantarkistuksen toteuttamisen jälkeen, kuitenkin viimeistään 1.2.2021 tai sen lähinnä jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta.
  - Ellei erän käytöstä toisin sovita, yrityskohtaiset korotukset jaetaan liittojen ohjeistuksen mukaan apo/hko -suhteessa
  - Työpaikkakohtainen erä jaetaan suorituspalkkoihin yleiskorotuksena
  - Jos palkkarakenne ei ole käytössä, jaetaan erä yleiskorotuksena
  - Monitoimipaikkaisessa yrityksessä työpaikkakohtainen erä jaetaan työpaikoittain

Ei paikallista palkkaratkaisua

Työpaikkakohtainen erä

- Palkantarkistusten käytöstä ja jakoperusteista tiedotetaan pääluottamusmiestä viimeistään 26.2.2021 mennessä.
  - Jos pääluottamusmiestä ei ole valittu, tiedotetaan koko henkilöstöä

Työpaikkakohtainen erä, esimerkki

Erän jakohetkellä käytössä oleva keskituntiansio on työpaikalla keskimäärin 1500 senttiä/tunti. Työpaikalla on 10 työntekijää.

Erän suuruus = $1500 \text{ senttiä/tunti} \times 10 \times 0,6 \% = 90$
senttiä/tunti

Suuremmat korotukset ohjataan pätevyyden perusteella henkilöille, joiden aikapalkkaosuus suhteessa henkilökohtaiseen osuuteen on pieni.

Korotus porrastetaan seuraavalla tavalla:

- 3 henkilöä saa 20 sentin/tunti korotuksen	60 snt/tunti
- 3 henkilöä saa 10 sentin/tunti korotuksen	30 snt/tunti
- 4 henkilöä ei saa korotuksia erän perusteella	
Yhteensä	90 snt/tunti

Työpaikkakohtainen erä, esimerkki

Esimerkki, jatkoa:

Henkilö	Hko (€)	Apo (€)	Apo/Hko	Korotus (snt/t)
1	0,47	0,59	1,26	0
2	0,24	0,47	1,96	0
3	0,81	1,70	2,10	0
4	1,38	1,13	0,82	10
5	1,11	1,60	1,44	0
6	0,98	0,86	0,88	10
7	1,29	0,56	0,43	20
8	0,99	0,92	0,93	10
9	1,68	0,51	0,30	20
10	1,98	0,98	0,50	20

Työntekijä	TVR	Aika-palkka €	TKO €	HKO %	HKO €	APO €	APO/HKO
1	3	11,35	10,05	5	0,50	0,80	1,59
2	3	11,95	10,05	9	0,90	1,00	1,11
3	3	14,76	10,05	26	2,61	2,10	0,80
4	3	12,66	10,05	18	1,81	0,80	0,44
5	3	13,46	10,05	14	1,41	2,00	1,42
6	4	11,29	10,56	5	0,53	0,20	0,38
7	4	13,30	10,56	14	1,48	1,26	0,85
8	4	12,43	10,56	9	0,95	0,92	0,97
9	4	14,08	10,56	26	2,75	0,77	0,28
10	5	13,20	11,09	14	1,55	0,56	0,36
11	5	13,29	11,09	18	2,00	0,20	0,10
12	5	12,12	11,09	5	0,55	0,48	0,87
13	5	13,62	11,09	14	1,55	0,98	0,63
14	5	12,41	11,09	9	1,00	0,32	0,32
15	6	16,02	11,64	26	3,03	1,35	0,45
16	6	13,52	11,64	14	1,63	0,25	0,15
17	6	12,72	11,64	5	0,58	0,50	0,86
18	6	15,04	11,64	18	2,10	1,30	0,62
19	6	12,79	11,64	9	1,05	0,10	0,10
20	8	15,63	12,83	14	1,80	1,00	0,56
21	8	14,52	12,83	5	0,64	1,05	1,64
22	8	15,74	12,83	14	1,80	1,11	0,62
23	8	16,63	12,83	18	2,31	1,49	0,65
24	8	18,14	12,83	26	3,34	1,97	0,59
25	8	15,88	12,83	14	1,80	1,25	0,70

APO/HKO - keskiarvo 0,68

Henkilökohtainen korotus tulisi ensisijaisesti kohdentaa työntekijöille 4, 6, 9, 10, 11, 14, 15, 16 ja 19.

Huom! [Palkkarakenneopas](#)
s. 51-54

Voimassaolevat työkohtaiset palkat 1.2.2021

Työnvaativuusryhmä	tuntipalkat	kuukausipalkat
	snt/t	euroa/kuukausi
1	930	1621
2	977	1702
3	1025	1787
4	1077	1877
5	1130	1970
6	1187	2069
7	1246	2172
8	1309	2281
9	1374	2395

Erilliset lisät

- Erilliset lisät ovat 1.2.2021 alkaen seuraavat:
  - Tilapäinen poikkeama työskentelyolosuhteissa 61 senttiä/t
  - Poikkeuksellinen haitta tai hankaluus 46 senttiä/t
  - Vuorotyö, ilta- ja yötyö
    - Iltavuoro (esim. klo 14-22) 123 senttiä/t
    - Yövuoro (esim. klo 22-6) 226 senttiä/t
    - Keskeytymättömän sekä jatkuvan vuorotyön lisä 226 senttiä/t

Keskituntiansio ja kuukausikorvaukset

- Keskituntiansiota korotetaan työntekijän palkankorotuksen verran palkantarkistusta seuraavan keskituntiansion käyttöajanjakson alusta lukien.
- Pääluottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun kuukausikorvauksia korotetaan 1.2.2021 alkaen 2,0 prosenttia.